

VeeteeltVlees bestaat 10 jaar en inventariseerde wat er in afgelopen decennia plaatsvond in de agribusiness en peilde de vooruitzichten.

veeteeltvlees
10 JAAR!

Het aantal investeringen in de vleesveehouderij staat al jarenlang op een laag pitje. Bewijs daarvoor levert het jaarlijkse rapport van het Vlaamse Landbouwinvesteringsfonds (VLIF). Dat registreerde in 2011 een totaal van 160 investeringsdossiers voor vleesveestallen. Het geringe aantal dossiers betekent hoe dan ook een lichte opleving.

In gelijke tred met het aantal nieuwbouwstallen is ook de ontwikkeling op het vlak van vleesveehuisvesting niet groot. Dat geldt niet alleen voor Vlaanderen, maar ook voor Nederland. 'Er zijn wel wat ontwikkelingen geweest, maar ze zijn slechts met mondjesmaat toegepast', stelt Eric Pijnappels van DLV Bouwadvies vast. Hij wijst eveneens op het lage aantal bouwdoossiers. 'Bij zoogveestallen kiezen veehouders nog vooral voor de traditionele staltypen met stro. Dat is zowel de potstal, de hellingstal of de stal met tegengestelde helling.'

Suzy Van Gansbeke, werkzaam aan het departement Duurzame Landbouwwontwikkeling van de Vlaamse Overheid, spreekt ook van een duidelijke voortrekkersrol voor de strossallen. 'De ontwikkelingen in staltypen zijn beperkt. De basisstal blijft een stal met ingestrooide boxen.'

Bij nieuwbouw spreekt Suzy Van Gansbeke wel van een toenemend belang van het kostprijaspect. Daarmee doelt ze niet alleen op de bouwkosten. 'Aan de ene kant proberen veehouders om goedkoper te bouwen, aan de andere kant spelen ook de gebruikskosten van de stal steeds meer een rol. De interesse ligt momenteel vooral bij stallen met een lager stroverbruik.'

Terugdringen strokosten

In de praktijk is een type hellingstal of de combinatie van een potstal met een stukje roostervloer het vaakst gekozen. De strokosten brengen veehouders aan het zoeken, vindt Suzy Van Gansbeke. 'Veel gebruikt is nog altijd de hellingstal met grotere helling om in oppervlakte te besparen.

Meer aandacht voor aangepaste ventilatie van vleesvee- en jongveestallen

Strokosten drijven stalontwikkeling

Investeringen in nieuwe vleesveestallen zijn nog altijd meer uitzondering dan regel. Ook nieuwe ontwikkelingen bleven daarvoor op een laag pitje. Voor ventilatie en stroverbruik per dier is er de afgelopen jaren wel de nodige vooruitgang geboekt.

tekst **Annelies Debergh**

Maar ook bij klassieke stroboxen wordt meer en meer aandacht besteed aan voldoende helling om ook daar het vocht voldoende af te voeren.'

Ook Katrien Boussery van SBB Bouwadvies beaamt dat vleesveehouders door de

stijgende strokosten aan het zoeken zijn naar alternatieven. 'Bij nieuwbouw kijken veehouders er steeds vaker naar om het stroverbruik terug te dringen. Andere strooiselsoorten worden nog onderzocht. De strokostprijs is bepalend. Als

die strokosten hoog blijven kijken veehouders sneller naar alternatieven.'

In het kader van lagere strokosten zouden roostervloeren met een rubber top laag in de toekomst uitkomst kunnen bieden. Eric Pijnappels noemt het systeem voorlopig nog te duur om ook daadwerkelijk in de praktijk te worden toegepast. 'Bij een volledige roostervloer met een topmat scoort een stal goed naar dierwelzijn en is er ook het emissiearme aspect. Maar die vloeren zijn natuurlijk wel duurder. Voor vleesvee zijn dergelijke vloeren eigenlijk te duur.'

Kansen voor serrestal?

Veel besparen op oppervlakte is in de vleesveewereld niet aan de orde, omdat dan al snel de technische prestaties van het vee en bovendien ook het dierenwelzijn in het gedrang kunnen komen, stelt Van Gansbeke. Het is iets wat Katrien Boussery beaamt. 'Besparen op oppervlakte en toch een goede mate van dierenwelzijn behouden is niet evident', stelt ze. 'Meer oppervlak betekent doorgaans ook beter afmesten.'

Mogelijke besparingen op de stalinrichting kunnen veehouders wel doorvoeren door kleine aanpassingen, zoals bijvoor-

beeld voerbuizen in plaats van een voerhek te plaatsen. Daarnaast noemt Suzy Van Gansbeke ook besparingen op het niveau van de staluitvoering en ze wijst iop mogelijkheden voor de serrestal. 'Vroeger bestond al snel de neiging om voor een lange termijn te bouwen, maar we zien in de sector algemeen de neiging om toch meer rekening te houden met de afschrijftermijn van een stal.'

Ook Eric Pijnappels noemt mogelijkheden in besparen op kosten voor de bovenbouw. 'Voor zoogvee moeten staltypes als serrestallen goed toepasbaar zijn. Voor vleesstieren ligt dat weer anders. De kracht van die dieren vergt een ander soort, toch steviger materiaal.'

Katrien Boussery ziet dat veel stallen vooral gebouwd worden uit noodzaak voor betere arbeidsomstandigheden. Ook de duurzaamheid van een bepaald staltype speelt een voorname rol in het beslissingstraject tot nieuwbouw. Pas dan komt kostprijs. 'Zo zien we de vraag rond foliestallen stilaan toenemen', stelt Boussery vast in de praktijk. Voor ouder vee ziet ze daarin mogelijkheden. 'De open structuur past goed voor ouder vee en inzake bovenbouw komt een foliestal toch goedkoper uit. Omdat jonger vee

moeilijker met temperatuurschommelingen omkan, vergt een foliestal voor dat type vee wat meer opvolging.'

Gelijk met de opkomst van serre- en foliestallen beschrijft Katrien Boussery de toegenomen aandacht voor verluchting van vleesveestallen. 'Ventilatie of verluchting van stallen was vroeger in de vleessector vaker achterop geschoven maar we hebben de jongste jaren gezien dat dat aspect meer en meer wordt bekeken. Er wordt goed over nagedacht, meer aan gewerkt ook. In de praktijk betekent dat onder meer een ander type huisvesting voor jongvee dan voor ouder vee. Zeker bij een gevoelig vleesstype zoals het witblauwras is dat een belangrijke ontwikkeling.'

Suzy Van Gansbeke meldt in dat verband dat de openfrontstallen de afgelopen jaren niet meer zijn toegenomen maar veeleer stabiel zijn gebleven. 'De kennis rond dit staltype is toegenomen. Openfrontstallen passen goed voor ouder vleesvee onder voorwaarde van een juiste oriëntatie van de stal. Voor jonger vee is dit staltype niet geschikt.'

Mogelijk meer milieunormen

Naar de toekomst toe is het volgens Suzy Van Gansbeke goed om rekening te houden met mogelijke ontwikkelingen rondom dierenwelzijn en milieunormen. Vanuit die gedachtegang is het goed om daarmee rekening te houden in afschrijftermijnen van stallen. Ze wijst als voorbeeld op het aanbinden van koeien. 'Op langere termijn kunnen bindstallen voor runderen mogelijk niet langer toegelaten zijn. Dan is het goed om daar in je bouwplannen alvast rekening mee te houden. In andere sectoren hebben we wel al gezien dat de omschakeltermijnen binnen de Europese regelgeving snel kunnen verstrijken.'

Behalve wat betreft dierenwelzijn verwacht Van Gansbeke ook aanpassingen op het vlak van milieuaspecten. 'Dat is momenteel nog niet aan de orde, maar de methaan- en lachgasuitstoot kunnen in de toekomst onder druk komen te staan. De uitstoot van gassen is voor een deel gekoppeld aan de huisvesting en is hoger bij strossallen dan bij andere staltypes. Wellicht zal milieuwetgeving ook sturend werken op huisvestingsvlak.'

Stallen met een natuurlijke ventilatie houden emissiewetgeving voorlopig op afstand en zorgen ervoor dat dit type regelgeving nog geen dreiging is voor de vleesveehouderij. 'Maar het zou binnen tien jaar wel van invloed kunnen zijn op hoe een stal straks wordt gebouwd.'

Door de goedkopere bovenbouw komt de serre- of foliestal mogelijk meer in beeld voor de vleesveehouderij